

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอนะ

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง : การศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชีชนาก ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทางด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้ การร่วมกันเรียนรู้ การส่งเสริมพัฒนาการในฐานบุคคล
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามภูมิภาค ได้แก่ อาวุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน และความศรัทธาในศักยภาพบุคคล

สมมุติฐานของการวิจัย

1. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ในช่วงอายุที่มากกว่า จะสูงกว่าอาจารย์ในช่วงอายุน้อยกว่า
2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า จะสูงกว่าในอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
3. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า จะสูงกว่าในอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่า
4. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีความศรัทธาในศักยภาพบุคคลสูง จะสูงกว่าในอาจารย์ที่มีความศรัทธาในศักยภาพบุคคลต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์พยาบาลซึ่งปฏิบัติงานด้านการสอนและการนิเทศน์ศึกษาในหอผู้ป่วย และมีประสบการณ์ด้านการสอนมาแล้ว อย่างน้อย 1 ปี ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท การวิจัยนี้ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งเน้นความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และความสามารถในการเข้าถึงบริบทของการศึกษาของผู้วิจัยเป็นสำคัญ จำนวนอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาทมีทั้งหมด 35 คน ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้อาจารย์ในสถาบันทราบ มีอาจารย์ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชุด คือ

ชุดที่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคลของอาจารย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1. สถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2. แบบวัดความศรัทธาในศักยภาพบุคคล มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ โดยให้ค่าความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมนั้น จำนวน 14 ข้อ

ทดสอบความเที่ยงของแบบวัดความศรัทธาในศักยภาพบุคคล โดยใช้ตัวอย่างประชากรเป็นอาจารย์พยาบาลที่มีคุณสมบัติคล้ายประชากรจริง จำนวน 19 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรอัลฟาของครอนบาค มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88

ชุดที่ 2. แบบสัมภาษณ์สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการการปฏิบัติสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ และด้านการส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 22 ข้อ

ทดสอบความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75

ชุดที่ 3. แบบบันทึกการสังเกตสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการปฏิบัติสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 9 ข้อ ด้านการร่วมกันเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ และด้านการส่งเสริมพัฒนาการในฐานบุคคล จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ

การหาความเที่ยงกระทำโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ร่วมสังเกตพร้อมกันในการปฏิบัติ การนิเทศนักศึกษา ในสถานการณ์การสอนทางคลินิก จำนวน 7 ครั้ง นำมาหาความเที่ยงของการสังเกต ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

ชุดที่ 4. คู่มือการวิเคราะห์สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกณฑ์ตัดสินระดับของสมรรถนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผู้อำนวยการโรงพยาบาล ในการเข้าเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้เวลาสำหรับการเข้าร่วมปฏิบัติงานกับอาจารย์กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2540 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2540 การสังเกตสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและในโอกาสนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล แบบวัดความศรัทธาในศักยภาพบุคคล และดำเนินการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย และขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายถึง วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ การสังเกต พร้อมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ และการสังเกต

2. ผู้วิจัยแจกแบบวัดความศรัทธาในศักยภาพบุคคล และลงบันทึกที่สออาจารย์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ไว้เป็น 01, 02, ... , 20

3. สสำรวจตารางการปฏิบัติงานของอาจารย์ จากนั้น ผู้วิจัยจัดลำดับในการสังเกตอาจารย์แต่ละคน โดยการบันทึกวันที่ เวลา

4. วิธีการสังเกตที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ ชนิดไม่ปกปิด/มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ (Non-concealment/Intervention)

5. ในอาจารย์ 1 คน จะต้องมีการสังเกตให้ครบ 3 สถานการณ์คือ การประชุมปรึกษาทางการพยาบาล การเช็มนตรวจ การปรึกษาเป็นรายบุคคล โดยสังเกตสถานการณ์ละ 1 ครั้ง รวมทั้งหมด 3 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวนตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน ความศรัทธาในศักยภาพบุคคล หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวนตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน และความศรัทธาในศักยภาพบุคคล ทดสอบค่าทีและค่าเอฟ
4. กาวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคืออายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.00 และอาจารย์ร้อยละ 25.00 มีอายุ 20-25 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมาคือการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีประสบการณ์ด้านการสอน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมาคือ ประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 6-10 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.00 ความศรัทธาในศักยภาพบุคคลอยู่ในกลุ่มคะแนนระดับสูง ตั้งแต่ 57-89 คะแนน ความศรัทธาในศักยภาพบุคคลอยู่ในกลุ่มคะแนนระดับต่ำ ตั้งแต่ 47-54 คะแนน มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 35.00, 35.00 รองลงมาคือ ความศรัทธาในศักยภาพบุคคลอยู่ในกลุ่ม

คะแนนระดับกลาง ตั้งแต่ 54-57 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.00 (ตารางที่ 2)

2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1. จำนวนและร้อยละของสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่าด้านการร่วมกันเรียนรู้ อาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ และด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 30.0 เท่ากันทั้ง 2 ด้าน

ส่วนด้านการส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล ไม่ปรากฏการปฏิบัติในระดับมาก แต่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 (ตารางที่ 3)

สรุปสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทุกด้านพบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์อยู่ในระดับน้อย เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.00 (ตารางที่ 4)

2.2. ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทุกด้าน ($\bar{X}=80.85$) และรายด้านคือ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X}=15.50$) ด้านการร่วมกันเรียนรู้ ($\bar{X}=10.90$) และด้านการส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล ($\bar{X}=21.05$) อยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติมาก ส่วนด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=33.20$) อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 14)

2.3. การเปรียบเทียบสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน และความศรัทธาในศักยภาพบุคคล

2.3.1. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามอายุ พบว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทุกด้านและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งระบุว่าสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ในช่วงอายุที่มากกว่า จะสูงกว่าอาจารย์ในช่วงอายุที่น้อยกว่า (ตารางที่ 15)

2.3.2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการ

เรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเอง รวมทั้งด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า อยู่ในระดับสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้อัตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า อยู่ในระดับสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนด้านอื่นๆพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเอง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเองของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า จะสูงกว่าในอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ตารางที่ 16)

2.3.3. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเอง จำนวนความพึงประสงค์ด้านการสอน พบว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเอง รวมทั้งด้านและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเองของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า จะสูงกว่าในอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่า (ตารางที่ 17)

2.3.4. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเอง จำนวนตามความศรัทธาในศัทธิภาพบุคคล พบว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเองรวมทั้งด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้อัตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยที่กลุ่มคะแนนสูง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 บางส่วน ซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้อัตนเองของอาจารย์ที่มีความศรัทธาในศัทธิภาพบุคคลสูง จะสูง

กว่าในอาจารย์ที่มีความศรัทธาในศักยภาพบุคคลต่ำ (ตารางที่ 19)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายด้านและรวมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย สกเว้นด้านการร่วมกันเรียนรู้ และการส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล อยู่ในระดับมากและปานกลางตามลำดับ การที่เป็นเช่นนี้ เพราะการจัดการเรียนการสอนทางคลินิกนั้น เป็นความร่วมมือกันทั้ง 2 ฝ่ายระหว่างฝ่ายบริการ การพยาบาลและฝ่ายการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชีสนาท จัดตั้งเป็นสถาบันการศึกษา โดยแยกตัวมาจากโรงพยาบาลและอยู่ในอาณาเขตของโรงพยาบาล มีการประสานงานกับแหล่งฝึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการส่งนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการจัดประชุมวิชาการเพื่อให้ความรู้และเป็นการเพิ่มศักยภาพของแหล่งฝึก (แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชีสนาท ช่วงแผน 8, พ.ศ. 2540-2544) นอกจากนี้โอบายของผู้บริหารยังเน้นให้อาจารย์มีประสบการณ์ และลงไปทำงานในระบบบริการด้วย เปิดโอกาสให้คนในระบบบริการ ได้เข้ามาสอนมากขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (อำเภอ จินดาวัณณะ, 2538) สามารถจัดการเรียนการสอนในสภาพที่มีทรัพยากรจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพในปัจจุบัน ภาระงานของอาจารย์มีมาก (แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชีสนาท ช่วงแผน 8, พ.ศ. 2540-2544) กอปรกับวิทยาลัยอยู่ในระหว่างดำเนินการย้ายไปอยู่สถานที่แห่งใหม่เป็นบางส่วน ทำให้สิ้นเปลืองเวลาไปกับการเดินทางเพื่อทำการสอนนักศึกษาทั้ง 2 แห่ง คือในห้องเรียนและคลินิก สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติการสอนการนิเทศของอาจารย์ด้วยเช่นกัน

จากปัจจัยดังกล่าว ส่งผลให้สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการร่วมกันเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นผลจากวิทยาลัยฯ ได้นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอื่นๆ เข้าร่วมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น การศึกษาโดยการวิจัยปัญหาเป็นหลัก การใช้กรณีศึกษา การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชีสนาท ช่วงแผน 8, พ.ศ. 2540-2544) อาจารย์พยายามนำเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องและเห็นได้ชัด มาให้นักศึกษาได้พิจารณา และเป็นแนวทางในการศึกษาเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิดรูปแบบการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้นักศึกษา และให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะการ

ศึกษาคุณค่าหม่ควรเน้น กระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันโดยการกระทำ การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการฝึกปฏิบัติทำให้เกิดทักษะ การประชุมกลุ่มย่อย การเรียนรู้ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ระหว่างนักศึกษากับผู้ทำงานในระบบไปพร้อมๆกัน (อาพล จินดาวัฒน์, 2538)

2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายชื่อพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกด้านแต่ไม่ครอบคลุมทุกพฤติกรรม พิจารณารายด้านดังนี้

2.1. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($X=33.70$) มีบางพฤติกรรมมีค่าคะแนนระดับต่ำ ได้แก่ ร่วมกับนักศึกษารับฟังการรับการส่งแรงแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 25.00 ให้นักศึกษามีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรม การพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 20.00 อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดเตรียมข้อกำหนดในแผนการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 10.00 การที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า จากภาระงานของอาจารย์กับจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่นั้นไม่สมดุลกัน อาจารย์ต้องปฏิบัติบทบาทหน้าที่หลายอย่างทั้งบทบาทด้านการสอน การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาสูงถึง 1 : 13 หรือสูงกว่า (แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ช่วงแผน 8 พ.ศ. 2540 - 2544)

การปฏิบัติบริการพยาบาลเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ เกี่ยวกับความเป็นความตายของคน การปฏิบัติบริการพยาบาลจึงต้องใช้ความรู้ ความสามารถของบุคคลที่จะให้การดูแลผู้รับบริการอย่างสอดคล้องเหมาะสม ดังนั้นการฝึกปฏิบัติการพยาบาล จึงช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติมากขึ้น เพราะการที่จะผลิตนักศึกษาออกให้บริการสังคมอย่างมีคุณภาพได้นั้น อาจารย์ผู้เป็นแบบอย่างก็ควรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และเจตคติที่ดีอย่างเปรียบพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษา

การเรียนรู้ในคลินิก จะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักคิดค้นหาวิธีการปฏิบัติงานด้วยตนเอง มีความสามารถในการนำตนเอง (Adam and Dicky, 1953 อ้างในพวงรัตน์ บุญญาบุรุษ, 2539) ซึ่ง Peirce (อ้างใน ศศิธร จิตตพุทธิ, 2539) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนในคลินิก พบว่าการเตรียมประสบการณ์ที่เพียงพอ มีการประสานงานที่ดี ระหว่างสถาบันและแหล่งฝึกปฏิบัติจะมีผลต่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

สำหรับการนิเทศานคลินิกของอาจารย์นั้น จะช่วยสร้างเสริมความสามารถในการนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ซึ่งหมายถึง ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ มีสุขภาพดี

การนิเทศจะช่วยส่งเสริมความเจริงของงาน ความก้าวหน้า และพัฒนาการของผู้เรียนตามความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล ส่งเสริมความรู้ความสามารถ ทักษะคิดและกระบวนการคิดของผู้เรียนอย่างถูกต้อง มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนแน่นอน ประเมินผลได้ ดังนั้นการที่อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดเตรียมข้อกำหนดแผนการนิเทศจะช่วยให้การฝึกภาคปฏิบัติมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา ช่วยให้เกิดการประเมินผลงานด้วยตนเองอย่างมีมาตรฐานเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาได้แสดงความรู้ ความต้องการที่จะได้รับการดูแลชี้แนะ ความช่วยเหลือจากอาจารย์ (พวงรัตน์ บุญานุรักษ์, 2539)

การนิเทศานคลินิกควรจะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในลักษณะทบทวนความรู้เดิม ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานให้นักศึกษา มีการประชุมปรึกษาเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (นิตยา เดชะพรหม, 2532) สิ่งนี้อาจารย์สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในขณะที่มีการรับการส่งเวร ซึ่งจะทำการที่อาจารย์ได้รับทราบความก้าวหน้าหรือปัญหาของการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำแนวทางการปฏิบัติการพยาบาล

ดังนั้นอาจารย์จึงควรที่จะได้มีการจัดทำแผนการนิเทศ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และระยะเวลาให้ชัดเจน รวมทั้งการให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผล เพื่อที่นักศึกษาจะได้เตรียมความพร้อมของตน

2.2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการ เรียนการสอนานคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($X=15.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าบางพฤติกรรม มีค่าคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ 1. ใช้คำถามประเด็นเดียว แต่หลายระดับเพื่อให้นักศึกษาเกิดการคิด คิดเป็นร้อยละ 40.00 เสนอให้หนังสือที่นักศึกษาจำเป็นต้องอ่าน เช่น หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 25.00

การที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าลักษณะการสอนของอาจารย์เป็นการบรรยายเนื้อหาวิชา เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการถามตอบน้อย และเป็นการถามคำถามระดับความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่ (จุจิวรา สิบสุข, 2538) การตั้งคำถามของผู้สอนส่วนใหญ่เป็นการตั้งคำถามในระดับจำมากที่สุด ประมาณ 1 ใน 2 ของคำถามทั้งหมดที่ไว้ (ปิยนุช โชติสกุล สุนทรวิภาต, 2534) ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์พันธกิจและกิจกรรมในแผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท

ช่วงแผน 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ว่าส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการแบบเดิมๆ เช่น การบรรยาย นักศึกษายังขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจารย์ต้องคอยกระตุ้น นักศึกษาได้รับการนิเทศไม่ทั่วถึง ขาดความเชื่อมั่นในส่วนของอาจารย์พบว่ามีจำนวนน้อย ต้องทำงานหลายหน้าที่ ภาระงานมาก นักศึกษามีหลักสูตร เช่นเดียวกับการศึกษาของอาชีวระณ กลั่นกลิ่น (2529) พบว่าปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ทำให้นักศึกษามีส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาไม่เหมาะสม การเรียนการสอนจึงเน้นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ในบางข้ออยู่ในระดับต่ำ

2.3. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการร่วมกันเรียนรู้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($X=10.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกินร้อยละ 50.00 ทุกพฤติกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจารย์มีการพัฒนาตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนา เป็นตัวอย่างที่ดีกับนักศึกษา(แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชัยนาท ช่วงแผน 8 พ.ศ.2540-2544)

Rauen (1974) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของนักศึกษา พบว่านักศึกษามีความมุ่งหวังที่จะได้รับแบบอย่างของการพยาบาลจากครูพยาบาล และถือว่าแบบอย่างจากครูมีอิทธิพลต่อการสร้างแบบอย่างของนักศึกษาอย่างมาก การแสดงออกซึ่งแบบอย่างของความเป็นครูแบบอย่างของความเป็นบุคคล แบบอย่างของพยาบาล และของครูปฏิบัติการณ์คลินิก มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้เขามีความเป็นพยาบาลอย่างสมบูรณ์ ครูมีส่วนรับผิดชอบในการแสดงตนให้เป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา แสดงทักษะในการพยาบาลทั้งภายในหอผู้ป่วยและชุมชน

ดังนั้นขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลร่วมกับนักศึกษา อาจารย์จะต้องระลึกรู้อยู่เสมอว่า นักศึกษากำลังมองแบบอย่างของพยาบาลและครู เพื่อว่าเมื่อนักศึกษาจบหลักสูตรวิชาการพยาบาลและประกอบอาชีพเป็นพยาบาลประจำการ จะได้รับปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่พยาบาลรุ่นหลังต่อไป แบบอย่างที่ดีของพยาบาลจะช่วยเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและเป็นแรงจูงใจแก่พยาบาลในการปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

นอกจากนี้อาจารย์ควรมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ความเอาใจใส่ในผู้เรียน จะทำให้บรรยากาศการเรียนมีการปรึกษาหารือกันได้ง่ายขึ้น (Brown, 1981; Jacobson, 1966; Lowery et all, 1971 อ้างถึงใน De Young Sandra, 1990) และอาจารย์ทุกคนมีหน้าที่เป็น

ครู านขณะเดียวกันก็ต้องเป็นผู้เรียนด้วย คือเป็นทั้งครูและนักเรียนไปพร้อม ๆ กัน (อาพล จินดาวิณะ , 2538)

2.4. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($X=21.05$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อาจารย์มีการประเมินตนเองตามแบบประเมินที่กำหนดร่วมกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.00 ให้นักศึกษาวิเคราะห์ประเมินแสดงความคิดเห็นตามรายงานการประเมินตนเอง คิดเป็นร้อยละ 05.00 การที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจารย์บางคนยังไม่ยอมเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และอาจเป็นผลสืบเนื่องจากการที่แบบประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติในแต่ละวิชามีจำนวนมากซึ่งเป็นการเพิ่มภาระงานของอาจารย์ และแหล่งฝึก จึงทำให้ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินเท่าที่ควร (แผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ช่วงแผน 8 พ.ศ. 2540 - 2544) แม้ว่าการจัดกิจกรรมต่างๆ หลังจากที่มีการฝึกงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาสิ้นสุดลงหรือจบการศึกษาตามหลักสูตร แต่ก็ควรจะมีการประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา การประเมินผลโปรแกรมการศึกษาภาคปฏิบัติ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข (สมคิด รักษาสัตย์ และประนอม รอทกานนท์, 2521) เพราะการประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งของระบบการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ควบคุมให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย นั่นคือ การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การประเมินผลควรมีการจัดกระทำ 3 ตอนคือ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบว่านักศึกษามีความรู้ ทักษะ ก่อนเรียนอย่างไรบ้าง อาจารย์สามารถรู้พื้นฐานเดิมของนักศึกษาเพื่อให้อาจารย์สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ต่อเนื่องกัน และยังช่วยให้อาจารย์ได้รู้ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมหลังเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียนจะทำให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบได้ว่า ประสบการณ์ที่ให้กับผู้เรียนนั้นดำเนินไปในแนวทางที่ต้องการ เป็นการประเมินว่าการสอนของอาจารย์เรียกร้องความสนใจของผู้เรียนได้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลช่วยให้นักศึกษาดำเนินการปรับปรุง การดำเนินการสอนของตนได้ทันที

สำหรับการประเมินผลหลังเรียน จะเป็นการประเมินผลสรุป เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนต่างๆของระบบการสอน

3. การเปรียบเทียบสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน และความศรัทธาในศักยภาพบุคคล

3.1. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวนตามอายุ พบว่ารวมทุกด้าน และรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ในช่วงอายุที่มากกว่าจะสูงกว่าอาจารย์ในช่วงอายุที่น้อยกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะอายุของอาจารย์ใกล้เคียงกันมาก จากการวิจัยนี้พบว่าอาจารย์ที่มีอายุมากที่สุดคือ 39 ปี และอาจารย์ที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 23 ปี

จากการวิเคราะห์ที่พันธกิจตามแผนพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ช่วงแผน 8 พ.ศ.2540-2544 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงานพร้อมที่จะพัฒนา มีศักยภาพและคุณภาพเพียงพอที่จะพัฒนาตนเอง ซึ่งทัศนคติของ (2529) ได้กล่าวว่า คนปกติเมื่อมีอายุมากขึ้น ระดับคุณภาพจะเจริญสูงขึ้นตามวัย ประสบการณ์จะมากขึ้น ความคิดอ่านสามารถมองปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น มีโอกาสได้ปฏิบัติงานกับคนมากมายหลายประเภท ประสบปัญหาต่างๆมากมาย ท้าทายมองอะไรได้กว้างไกล ครอบคลุมและลึกซึ้งขึ้น การที่บุคคลมีประสบการณ์การทำงานร่วมกับคนหลายประเภท จะท้าทายมองชีวิตได้อย่างกว้างไกล ลึกซึ้งมีคุณภาพมากขึ้นด้วย มีผลต่อความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

3.2. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวนตามระดับการศึกษา พบว่ารวมทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาโท อยู่ในระดับสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาตรี

ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาโท อยู่ในระดับสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของวุฒิปริญญาตรี ซึ่งตอบสนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 บางส่วนซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า จะสูงกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่า เมื่อมีการเรียนรู้มากขึ้น ย่อมมีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆที่ทันสมัย รวมทั้งมีโอกาสดูแลศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติและคำนิยามทางการพยาบาลที่ใหม่กว่า (สดาวลัย ภูมิวิเศษ, 2528 และอัมพร ทาวรเศรษฐ์, 2531) นอกจากนี้อาจารย์ที่มีความรู้วุฒิปริญญาโทหรือ

สูงกว่าส่วนใหญ่มักจะมีโอกาสร่วมในการบริหารงาน และจัดกิจกรรมทางวิชาการต่าง ๆ มากกว่า อาจารย์กลุ่มอื่น อาจารย์ที่มีคุณวุฒิหรือคุณวุฒิ ได้รับการยอมรับสูงกว่าอาจารย์ปริญญาตรี (นุชนาน บิตรังสี, 2524) แสดงให้เห็นว่าการศึกษาต่อจะส่งผลให้อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ต่างๆ ที่ทันสมัย รับผิดชอบต่อเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่า เพราะการมีโอกาสเข้าไปในระบบการศึกษาอบรมอัน ยาวนาน บุคคลย่อมมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมและมีประสบการณ์ทางวิชาการมาก ส่งผลถึงการ ประพฤติปฏิบัติของบุคคลนั้น (สวัสดี โพธิ์วัฒน์, 2524)

จากที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการปฏิบัติ พฤติกรรมแตกต่างกัน ซึ่งในเรื่องนี้ จินตนา ยูนิพันธ์ (2534) แสดงความคิดเห็นว่า การศึกษาเป็น วิธีการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ แบบของความประพฤติ รวมทั้งมีบทบาทในการเตรียมบุคคลให้เข้าใจ ถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัว เข้าใจสังคม พัฒนาความคิด และทัศนคติในการดำรงชีวิต

ดังนั้นการศึกษาจึงมีผลต่อสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลฯ มีการสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับมีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งการอบรมระยะสั้น การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ (แผนพัฒนาวิทยาลัย พยาบาล บรมราชชนนี ชัยนาท ช่วงแผน 8 พ.ศ. 2540-2544)

3.3. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอน รวมทั้งด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ ด้านการสอนมากกว่า จะสูงกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่า อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยเมื่อมาดำรงตำแหน่งอาจารย์พยาบาล จะมีการเรียนรู้โดยพฤติกรรมการสอน และการนิเทศ ควบคู่ไปกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่าในภาควิชาเดียวกัน

3.4. สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามความศรัทธาในศักยภาพบุคคล รวมทั้งด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มีความแตกต่าง กัน โดยที่กลุ่มคะแนนสูงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 บางส่วน ซึ่งระบุว่า สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ที่มีความศรัทธาในศักยภาพบุคคลสูงจะสูงกว่าอาจารย์ที่มีความศรัทธาใน ศักยภาพบุคคลต่ำ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

อาจารย์และผู้บริหารควรพิจารณาวางแผนร่วมกันในการกำหนดแนวทางและสนับสนุนให้มีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านต่าง ๆ ในทุกรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ชัดเจน โดยอาจเริ่มเป็นบางภาควิชาที่มีความพร้อม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย